

Nærings- og handelsdepartementet
Postboks 8014 Dep.
0030 OSLO

Att:

Deres ref.
201003921-2/PSN

Vår ref.
10/3724-6 842.200/MABR

Dato:
Oslo, 18.01.2011

Europakommisjonens melding om det indre marked - anmodning om kommentarer

LO mener at en relansering av EUs indre marked er positivt i den grad forslagene kan være med å skape økt sysselsetting og økt vekst i Europa. På den annen side er det nødvendig å etablere en fornyet tillitt til det indre marked blant innbyggerne og arbeidstakerne i Europa. På flere sentrale områder har Kommisjonen sviktet denne tilliten ved manglende handleevne på en rekke sentrale områder. Det vises til de problemene som har oppstått etter at EU-domstolene i en rekke dommer har blandet seg inn i forholdet på arbeidsmarkedet. Dette gjelder Viking-, Laval-, Luxemburg-, og Ruffert- sakene.

Når det gjelder det indre marked er det to søyler som er viktig for fagbevegelsen; markedsåpning og den sosiale dimensjon. Rapporten som ble utarbeidet av Monti tok for seg den sosiale dimensjon og det ble fremsatt en rekke forslag. Blant annet foreslår rapporten flere tiltak som skal avklare sentrale forhold mellom økonomisk frihet på den ene siden og arbeidstakernes rettigheter på den andre. Imidlertid er de sosiale bestemmelser som er fremsatt i Kommisjonens ulike forslag svært lite presise. Det er derfor vanskelig å bedømme disse forslagene konkret på nåværende tidspunkt. Det er imidlertid den alminnelige oppfatning at Kommisjonen ikke har levert tilstrekkelig i forhold til den sosiale dimensjonen. Dette vises i manglende referanser til reguleringer fremsatt av Monti, blant annet retten til å streike. Dette gir negative signaler til fagbevegelsen.

Det er først og fremst forslagene nr. 29 og 30 som berører arbeidstakernes faglige rettigheter. Forslag nr. 29 skal sikre rettighetene som garanteres i chartret om fundamentale rettigheter. Dette inkluderer rettigheten til kollektive handlinger, men forslaget mangler et instrument som kan garantere respekt for rettighetene og som beskytter og opprettholder retten til kollektive handlinger, samt retten til å streike. Når det gjelder forslag nr. 30 er ikke dette en revisjon av utstasjoningsdirektivet, men en lov vedrørende implementeringen av direktivet. LO ønsker en begrenset revisjon av utstasjoningsdirektivet i den grad det er nødvendig for å sikre utstasjonerte arbeidstakere likeverdige lønns- og arbeidsvilkår som arbeidstakerne i vertslandet. Et juridisk instrument kan hindre flere dommer som i Viking-, Laval-, Ruffert- og

Luxemburg-sakene samt sette medlemslandene i stand til å opprettholde sine arbeidsstandarder, herunder sikre den kollektive autonomi i arbeidsmarkedet. Det er også slått fast ved dommene at arbeidsrettslige kampmidler er underordnet fellesskapsretten, hvilket har en særlig problematisk side til det folkerettslige vern som er nedfelt i den europeiske sosialpakt artikkel 6 nr. 5, ILOs konvensjoner nr. 87 og 98 og også den Europeiske Menneskerettskonvensjon artikkel 11.

Dommene som er nevnt er med på å undergrave det som er kjernen i all fagorganisering; retten til å bekjempe sosial dumping gjennom organisering og faglige aksjoner. Dette viser at forholdet mellom de faglige rettigheter og de økonomiske friheter er i ubalanse. Retten til å streike må bli respektert og LO forventer at norske myndigheter følger opp dette overfor de europeiske myndigheter. De faglige rettigheter må gjenspeiles i de forslagene som skal bli utarbeidet og fremlagt neste år.

Ett av målene med relanseringen av det indre marked er å skape flere arbeidsplasser. I den forbindelse er det viktig å ha fokus på hva slags arbeidsplasser som skapes. Dersom man ser til Tyskland er kun 15 % av de arbeidsplassene som er skapt etter krisen faste stillinger. Den samme utviklingen ser man i flere EU-land. LO vil derfor be norske myndigheter arbeide for at Kommisjonen inkluderer et større fokus på skaping av gode faste heltidsjobber.

Når det gjelder forslag nr. 32 er det viktig at man får en god oppfølging av kravet om retningslinjer for planlegging av framtidige omstrukturingsprosesser. I dette ligger også den sosiale dialog. LO vil oppfordre norske myndigheter til å fremme den sosiale dialog som en nødvendig del av det indre marked.

LO er enig med innholdet i forslag nr. 4 at det er behov for å styrke tjenestesektoren i Europa. Men vi mener også at man først må avslutte den igangsatte evalueringen av tjenstedirektivet før man fremmer nye lovforslag på området. Dersom en manglende suksess med direktivet skyldes en manglende implementering er det kanskje ikke løsningen å fremme nye initiativer.

I forslag nr. 25 fremsetter Kommisjonen en rekke mål for tjenester av allmenn interesse. LO mener at det ikke er behov for et generelt rammedirektiv som beskriver hva som skal være i offentlig og i privat regi. Det bør fortsatt være opp til det enkelte land å definere hvordan man vil tilrettelegge de offentlige tjenester for borgerne. Det er imidlertid viktig å klargjøre forholdene rundt bruken av egenregi. Lokalpolitikere er i dag usikre på hva som er lov og mulig i forhold til dagens regelverk og velger derfor å konkurranseutsette i større grad enn hva de behøver og ønsker. LO mener, i likhet med norske myndigheter, at det må arbeides for at Kommisjonen klargjør bruken av egenregi. Når det gjelder hensynet til offentlige anskaffelser av sosiale tjenester er LO enig i at fundamentale rettigheter står på spill og at anskaffelsesreglene ikke alltid er egnet i denne sammenheng. Det er viktig å styrke lover og regler, slik at de blir entydig og politisk bestemt.

Kommisjonen har fremsatt ulike forslag som er knyttet til aktuelle klima- og miljøpolitiske diskusjoner, herunder utbygging av kollektivtrafikk, energieffektivitet, energiforsyning m.m. som man vil komme nærmere inn på. Det er positivt at dette står på dagsorden og vi avventer ytterligere konkretiseringer av disse forslagene. Videre inneholder forslagene om tilgang til sysselsetting og livslang læring gode intensjoner.

Forslag nr. 23 omhandler bilaterale og multilaterale handelsavtaler. LO vil understreke viktigheten av at det skal implementeres internasjonale standarder i handelsavtaler. Alle bilaterale og interregionale handels- og investeringsavtaler må inneholde et kapittel om

bærekraftig utvikling som inkluderer menneskerettigheter, faglige rettigheter (ILO) og et miljø/klima fokus.

Det er vanskelig å ta stilling til mange av forslagene i meldingen da de på nåværende tidspunkt ikke er ferdig utfylt. Det er derfor viktig at man i forkant påser at de endelige forslagene viser at det indre marked respekterer arbeidernes og borgernes rettigheter og ikke blir et instrument for sosial dumping og urettferdig konkurranse. Da vil mye av konsensusen rundt det indre marked forsvinne og integrasjonsprosessen vil bli mye vanskeligere.

LO vil arbeide for at den sosiale dimensjonen i det indre marked styrkes. Den opprinnelige balansen mellom marked og sosiale rettigheter må gjenopprettes. Arbeidstakerinteresser, sosial velferd og en bærekraftig utvikling må ha samme betydning som konkurranseregler. Dette arbeider LO for internasjonalt gjennom den europeiske faglige samorganisasjonen (DEFS) og EFTAs rådgivende komité og forventer at regjeringen følger opp dette gjennom sine kanaler

Med vennlig hilsen
LANDSORGANISASJONEN I NORGE

Kristian Tangen
(sign.)

Grethe Fossli
(sign.)

Saksbeh: Marianne Breiland

Dette brevet er godkjent elektronisk i Landsorganisasjonen i Norge og har derfor ingen signatur.